

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/115/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203278
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214203278.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a sudcov Mgr. Jozefa Mačejca a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s. r. o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 704,02 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 9. septembra 2014 č. k. 9C/100/2014-132 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Súdu prvého stupňa nariaďuje vykonanie opravy označenia žalovanej v úvodnej časti jeho rozsudku.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. zamietol žalobu žalobkyne v celom rozsahu (ktorou žalobou sa žalobkyňa na žalovanej domáhala zaplatenia náhrady majetkovej škody v sume 125 eur, nemajetkovej ujmy v sume 579,02 eur) a II. žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej (o žalobe založenej na tvrdenom nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní vedenom takým súdom pod sp. zn. 13Er/679/2010 s následným vyvodzovaním z toho zodpovednosti štátu) odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 a 2 a § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 1.1.2011 do 31.12.2012 (ďalej tiež len „zodpovednostný zákon“); § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ a § 44 ods. 1 a 2 E. p. (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučného poriadku/) v znení účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2011; poukazom na § 115a ods. 2, § 152 ods. 2 a § 200ea ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10.10.2012 sp. zn. 6Cdo/105/2011, z 18.9.2012 sp. zn. 5Cdo/230/2011, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3.11.2011 č. k. I. ÚS 429/2011 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9.10.2013 sp. zn. II. ÚS 24/2013; vecne potom tým, že vo vyššie označenom exekučnom konaní Okresného súdu Galanta nešlo konštatovať nesprávny úradný postup súdu, ak tam bol zistený rozpor exekučného titulu so zákonom, preto došlo aj k zamietnutiu žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a v takomto prípade nemalo význam, že rozhodnutie bolo vydané až po uplynutí 15 dní od doručenia žiadosti, pokiaľ E. p. ustanovil lehotu len pre prípad nezistenia rozporu titulu so zákonom (o aký tu nešlo). Navyše tu podľa názoru súdu prvého stupňa rozhodcovské rozsudky bolo treba vždy považovať za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d/ E. p. a ani nedodržanie lehoty by automaticky nezakladalo nárok na náhradu škody, ak tu priedašky neboli konštatované v disciplinárnom konaní ani v konaní pred ústavným súdom a na potrebu splnenia

takejto podmienky bolo treba usúdiť aj v prípade postupov spred novelizácie zodpovednostného zákona s účinnosťou od 1. januára 2013, uzavrel okresný súd, ktorý rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne len paušálnym odkazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne úspechom žalovanej, ktorá ale nepreukázala, že by jej trovy konania vznikli.

Proti rozsudku podala v celom jeho rozsahu včas odvolania iba žalobkyňa s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ďalej že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a tiež, že neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa podľa nej rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou (obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z.), hoci interpretácia hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti aj založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti aj po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, nie je možná. Uplatnením opačného názoru de iure aj de facto došlo k aplikácii princípu priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súdu prvého stupňa tiež vytkla, že vôbec nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie, pričom súd prvého stupňa svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase). Zodpovednosť štátu podľa uvedenej judikatúry vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, keď je to najmä štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Vytkla súdu prvého stupňa aj nevykonanie dokazovania znaleckým posudkom.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. v medziach odvolania ako celok (pretože od rozhodnutia vo veci samej bolo závislým i rozhodnutie o trovách konania) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu síce šlo o prejednanie /aj/ veci samej, popri tom však nie o prípad, v ktorom by bolo nutným prejednanie veci na pojednávaní odvolacieho súdu, nakoľko tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a potrebu pojednávania si nevynucoval ani žiaden dôležitý verejný záujem), pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny, keď súd prvého stupňa v miere postačujúcej pre rozhodnutie zistil skutkový stav a vec i principiálne správne posúdil po právnej stránke.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo (samozrejme bez ambície presvedčiť kohokoľvek, najmä nie niekoho s celkom jednoznačným záujmom na inom výsledku konania) by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vysporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Časť námietok, urobených súčasťou odvolania proti rozsudku v prejednávanej veci, nemohla obstáť pre ich nepatričnosť a na ďalšiu časť z nich nešlo dost' dobre reagovať pre ich len najvšeobecnejšie možné uplatnenie, pri ktorom síce voči úvahám odvolávajúcej sa žalobkyne zásadne nešlo nič namietat' (a ani s nimi polemizovať), práve prílišná všeobecnosť výhrad a nemožnosť vzťahnutia väčšiny z nich aj na prípad v tejto konkrétnej veci však bránili konštatovaniu, žeby súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní či tomuto predchádzajúcom postupe (čo sa týkalo aj ním vyhodnocovaných postupov exekučného súdu) naozaj konal v rozpore s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie.

Nepatričnými boli pritom najmä námietky týkajúce sa údajného nenáležitého použitia novelizovaného znenia ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona, kde žalobkyni pre zjavne paušálne uplatnenie rovnakých odvolacích dôvodov ako vo všetkých ostatných tunajšiemu súdu známych druhovo totožných konaniach za účasti rovnakých účastníčok, muselo uniknúť, že súd prvého stupňa v tejto veci ustanovenie § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z. nepoužil (v tejto súv. por. i str. 4 až 6 písomného vyhotovenia rozsudku, § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2012 aj po takomto čase a tiež čl. I bod 8 a čl. II zákona č. 412/2012 Z. z.) ale iba spomenul dôvodovú správu viažucu sa k nemu (na č. I. 8 rozsudku) v tej súvislosti, že novela nezaviedla nič nové, iba explicitne vyjadrila to, čo bolo zrejme už pred účinnosťou novely z ustálenej judikatúry. Z dôvodov uvedených neskôr (odvolacím súdom považovaných za nosné) by to i tak na správnosť konečnej úvahy o nedôvodnosti žaloby nemalo žiaden vplyv.

Pokiaľ šlo o námietku nevysvetlením názoru, podľa ktorého účastníkom (zrejme exekučného konania, tvoriaceho podklad nárokov uplatňovaných v prejednávanej veci) nevznikol stav právnej neistoty, táto nebola v prejednávanej veci relevantnou (ako bude uvedené i neskôr). To isté platí aj v prípade námietky neoboznáním sa so znaleckým posudkom, resp. nevykonaním takéhoto dôkazu (ktoré dokazovanie môže byť namieste až vtedy, ak nemožno mať pochybnosti o existencii žalobou uplatneného práva a akceptovanie opačného názoru by malo za následok nehospodárne postupy súdov a neúmerné predražovanie súdnych konaní, v ktorých by vykonané dôkazy nemohli na celkom jednoznačnom výsledku konania nič zmeniť).

Aj povinnosť (štátov všeobecne i Slovenskej republiky osobitne) garantovať právo účastníkov súdnych konaní na spravodlivé súdne konanie a v jeho rámci tiež právo na rozhodnutie v primeranej lehote tu nepochybne je, žalobkyni však zrejme uniklo, že podmienky realizácie takýchto práv na vnútroštátnej úrovni určujú práve zákony a z tých práve ten pre rozhodnutie v prejednávanej veci kľúčový spôsobom podsúvaným odvolateľkou vyložiť nešlo.

Podľa čl. I § 44 ods. 2 E. p. (v znení rozhodnom aj pre exekučné konanie tvoriace základ pre nárok uplatnený žalobou v prejednávanej veci, teda do 31. mája 2011 vrátane, čiže pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 102/2011 Z. z. a všetkých po ňom nasledujúcich zákonov, novelizujúcich E. p.) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa čl. I § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ E. p. v rozhodnom znení podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z práve odcitovaných ustanovení musí byť každému celkom zjavné práve to, čo správne vyvodil aj súd prvého stupňa a síce, že zákonodarca v procese rozhodovania sa exekučného súdu o tom, či súdnym exekútorom požadované poverenie na vykonanie exekúcie tomuto udelí, alebo nie, ustanovil lehotu 15 dní od doručenia žiadosti výlučne pre prípady nezistenia rozporu žiadosti, návrhu ani exekučného titulu so zákonom a následného udelenia poverenia (predstavujúceho logický následok nedostatku zistenia zákonom definovaného rozporu). V opačnom prípade, teda vtedy, ak sa rozpor so zákonom zistí (žalobkyni z prejednávanej veci je pritom zaiste známy ten záver tunajšieho súdu z iných druhovo totožných vecí, podľa ktorého nezistenie rozporu sa musí týkať všetkých troch v zákone uvedených písomností, preskúmaných v procese rozhodovania o udelení, resp. neudelení poverenia a naopak zistenie postačuje už i u jednej z nich), lehota ustanovená nie je. Takýto odchylný prístup je tu evidentne najmä preto, že protikladom poverenia (ktoré formálne nemá charakter rozhodnutia súdu a nemožno proti nemu brojiť ani žiadnym opravným prostriedkom) je uznesenie (rozhodnutie) s možnosťou jeho vydania spravidla až po obstaraní si súdom spoľahlivého podkladu pre potvrdenie záveru o prípadnom rozpore či už žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu (nezriedka inak všetkých troch takýchto listín či

prinajmenšom dvoch z nich) so zákonom. Obstaranie toho, čo v konkrétnej veci má za takýto podklad poslúžiť (a čím v čase doručenia mu žiadosti o poverenie obvykle exekučný súd ešte nedisponuje) a i jeho náležité vyhodnotenie si vyžaduje určitý čas a z pohľadu časového aspektu súhrnu takýchto aktivít lehotu 15 dní zjavne nemožno považovať za postačujúcu (čo je mimo akúkoľvek pochybnosť tiež dôvod, pre ktorý sa zákonodarca jej uzákoneniu v tomto prípade vyhol). Kým teda predbežný záver o nedostatku dôvodov z čohokoľvek usudzovať na rozpor (nesúlady) exekučného titulu, návrhu na začatie exekučného konania alebo žiadosti exekútora o poverenie veľí s udelením poverenia neotáľať a zákonom ustanovená lehota je tu práve za týmto účelom, opačný predbežný záver je potrebné si verifikovať alebo prinajmenšom argumentačne solídne vypodložiť a práve preto nemožno vydanie uznesenia zamietajúceho žiadost' o poverenie „uponáhľať“. Zaiste by sa síce dalo namietat', že ak súd lehotu na udelenie poverenia nedodrží, ostane mu v záujme predídienia prípadnej dôvodnej sťažnosti na prietahy a ďalším na to nadväzujúcim nárokom už len druhá zákonom predpokladaná možnosť (rozhodnúť zamietnutím žiadosti o poverenie), v tomto smere však rozhodujúcim môže byť len to, či tzv. exekučný spis súdu v čase plynutia lehoty na udelenie poverenia obsahoval podklady pre pozitívne aj negatívne vybavenie žiadosti, akým spôsobom exekučný súd so žiadosťou naložil a či výsledok jeho postupu bol neskôr účinne spochybnený.

Aj v prejednávanej veci preto muselo byť rozhodujúcim to, že v exekučnom konaní Okresného súdu Galanta jeho sp. zn. 13Er/679/2010 exekučný súd prvého stupňa na žiadosť súdneho exekútora o poverenie, došlú mu 15. júla 2010 zareagoval až uznesením z 10. januára 2011 č. k. 13Er/679/2010-19 EX 7074/2010, tým však žiadosť exekútora o udelenie poverenia zamietol, takéto jeho rozhodnutie pre nedostatok odvolania oprávnenej a teda i zjavné jej uspokojenie sa s poskytnutými dôvodmi nemožnosti vykonania rozhodcovského rozsudku nadobudlo právoplatnosť (13.4.2011) a nasledovalo po ňom zastavenie exekučného konania, pričom aj uznesenie tak činiace (uznesenie Okresného súdu Galanta z 29. apríla 2011 č. k. 13Er/679/2010-27), sa už stalo právoplatným (1. júla 2011).

Súd prvého stupňa tak predovšetkým správne posúdil otázku existencie (či presnejšie neexistencie) prvého z atribútov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým je v tomto prípade postup súdu považovateľný za nesprávny úradný postup. Ak už tento atribút chýbal, bezpredmetné bolo zaobranie sa prípadnou existenciou tých ďalších, pretože by to na bezzákladnosti žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy z takéhoto dôvodu nemohlo nič zmeniť.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o trovách konania, odôvodneného síce stručnejšie (bez citácie použitého ustanovenia procesného práva, zakotvujúceho zásadu zodpovednosti účastníkov za výsledok tzv. sporového konania), aj v tomto prípade však ako po vecnej, tak i po právnej stránke náležite (kde inak i pre prípad vzniku trov žalovanej platilo, že účastníčka sa procesného práva na náhradu vzdala najneskôr nepodaním odvolania proti rozsudku, ktorým jej požiadavka na náhradu trov konania akceptovaná nebola - čím v tu diskutovanej súvislosti treba samozrejme rozumieť nepodanie odvolania výlučne v časti trov konania).

Podľa § 222 ods. 3 a § 164 O. s. p. však súdu prvého stupňa nariadil vykonanie opravy označenia žalovanej v úvodnej časti jeho rozsudku. Súd prvého stupňa totiž do úvodnej časti napadnutého rozsudku z dôvodu odvolaciu súdu neznámeho neprevzal dosiaľ najakceptovateľnejšie známe a aj požiadavkám z ustanovení § 21 ods. 4 a § 79 ods. 1 O. s. p. zodpovedajúce označenie štátu a osoby majúcej zaň konať (ako toto žalobkyňa vyjadrila spôsobom „Slovenská republika v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, tu por. i č. I. 8 spisu), ale šiel cestou označenia štátu i príslušného rezortného ministerstva (toho inak bez uvedenia jeho sídla) v prvom páde a oddelenia oboch takýchto označení čiarkou (navodzujúcou nesprávny dojem, že žalovanými tu majú byť až dve osoby) a takúto zrejmu nesprávnosť samozrejme je nutné napraviť (pričom sa tak môže stať aj na základe pokynu zaneseného do rozhodnutia odvolacieho súdu, smerujúceho ku skončeniu konania).

V takto skončenom odvolacom konaní bola úspešná žalovaná a bola to tak ona, komu podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. vzniklo aj právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaná však nepodala návrh na priznanie jej náhrady trov (hoci ide o nutnú procesnú podmienku podľa § 151 ods. 1 O. s. p.) a ak sa ani zo spisu vznik žiadnych trov konania tejto účastníčky v odvolacom konaní nepodával, rozhodnúť šlo aj tu iba nepriznaním náhrady.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.